

16.3.2026

HA/1168/03.00.00.00/2026

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Viite: HE 2/2026 vp

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 2/2026 vp)

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kiittää eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua asiassa.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue haluaa korostaa, että taloudellisesti kovien paineiden alaisilla hankintayksiköillä tulee olla täydet vapausasteet toteuttaa hankinnat hankintayksikön sekä alueen asukkaiden ja veronmaksajien edun mukaisesti mahdollisimman yksinkertaisella ja edullisella menettelyllä. Lainsäädännön kautta syntyvän byrokratian tulee olla mahdollisimman vähäistä.

Muun lainsäädännön tulee edistää täydellistä kilpailua markkinoilla ja sitä kautta johtaa tehokkaaseen hinnanmuodostukseen eli alhaisempiin hintoihin, mikä hyödyttää hankintayksiköitä ja siten myös veronmaksajia. Tällainen sääntely parantaa myös pienempien suomalaisten yritysten mahdollisuuksia osallistua julkisyhteisöjen kilpailutuksiin.

Sidosyksiköitä käytetään silloin, kun hankintayksikön omasta tuotannosta tai markkinoilta ei ole saatavissa kokonaisuutena parempaa vaihtoehtoa. Sidosyksiköitä ei käytetä, elleivät ne ole paras vaihtoehto. Hyvinvointialueella joko on jo nyt tai sillä on mahdollisuus hankkia itselleen riittävä omistussuus sidosyksikköyhtiöistä. On myös huomattava, että sidosyksiköt ovat hankintayksiköiden oman tuotannon yhtiömuotoista toimintaa, eivätkä ne toimi yksityisillä markkinoilla. Lisäksi sidosyksiköt ostavat merkittäviä määriä tuotteita ja puolivalmisteita yksityiseltä sektorilta ja välittävät ne hankintayksiköille. Sidosyksiköiden jalostusarvo on selvästi pienempi kuin on väitetty ja siitä merkittävä osa on tosiasiallisesti hankintojen tekemistä päämiesten eli toisten hankintayksiköiden lukuun.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue on jo aiemmin toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle lausunnon saman hallituksen esityksen valmistelua koskevaan lausuntopyyntöön. Toimitamme valiokunnalle kyseisen lausunnon liitteenä, koska sen sisältö vastaa nyt pyydettyä lausuntoa.

16.3.2026

HA/1168/03.00.00.00/2026

Lausunnon ovat valmistelleet hankintajuristi **Ville Vesanto** ja konsernipäällikkö **Timo Louna**.

Lahdessa, 16.3.2026

Petri Virolainen
hyvinvointialuejohtaja

Liite 1 Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle